

Bona nit, amigues i amics.
Benvengudes i benvenguts a la Festa de la Nit de
Sant Joan.

Enguany, en la seva edició número 38, la Nit de Sant Joan torna a la ciutat d'Eivissa. Aquesta és la nit més curta de l'any, una nit de foc. La terra aconpleix aquesta nit de solstici un tomb, torna a recomençar de nou el seu gir i naltros amb ella, amb les preocupacions i mals averanys que llençam al foc i amb una renovada esperança, malgrat les ombres i interrogants del futur. Molts dels que estau aquí deveu tenir al cap un munt d'incerteses que fan referència al territori, a la llengua, a la cultura i en definitiva al nostre futur com a poble. Anit les recordam, però també volem deixar una porta oberta a l'optimisme i a l'esperança de no ser engolits per la roda del temps.

Llengua i territori. Territori i llengua. Sembla que a l'hora d'agafar l'agulla per embastir el manifest ens trobam amb el monopoli d'aquestes dos constants. No hi ha altres variables més optimistes que tractar, o és que ens manca la imaginació necessària per pintar una Eivissa més satisfeta, optimista i lliure de contaminacions i perills? Tenim prou amb la placidesa de viure on ens hem criat i en l'ambient que ens envolta? Ens feim aquestes i altres preguntes, donam voltes i més voltes, i tornam a l'inici: llengua i territori.

- El moment econòmic delicat (pujada de preus, desenfrenat encariment dels carburants, incerteses financeres, mercat turístic inestable, atur...).
- L'irremeiable final del segle del benestar (vertiginosa globalització de l'economia, els canvis en l'estructura social, els canvis de valors socials, ètics i morals i la pèrdua del discurs polític).
- Les conseqüències del canvi climàtic.
- La difícil i necessària solució del fenomen migratori
- Les polèmiques pràctiques polítiques dels partits majoritaris a l'Estat espanyol, etc.

Tots ells, problemes greus, immediats i vitals, les solucions dels quals depassen les nostres possibilitats i la nostra geografia, però que els tenim al damunt i hem d'afrontar-los amb idees noves, invents i pràctiques diferents. És ben cert que tots aquestos problemes incideixen en la vida quotidiana de tots naltros i condicionen existència i benestar, però permeteu-nos que, sense oblidar res ni establir prioritats, facem referència a qüestions puntuals i d'actualitat relacionades amb el binomi que encapçala el manifest.

Els ulls i la ment dels eivissencs acaben per acceptar com a natural allò que és patològic i pervers, donada la inundació de crueltat, mentida i devastació cultural i ecològica del temps que vivim. Patim rebuig i discriminació lingüística, i ens volen fer creure que som els dolents, els intolerants, els radicals. Com a mostra, quatre fets ocorreguts recentment:

Manifest de la Nit de Sant Joan 2008

54 (634)

1. la cíclica i estèril polèmica lingüística a la premsa eivissenca;
2. les propostes congressuals dels dos candidats a la presidència del Partit Popular, fent missions per veure qui aconsegueix fer més mal a la llengua catalana;
3. les propostes al Parlament del partit de l'oposició per esmicolar i desprestigiar la llengua pròpia (cosa que no fan, per cert, a les comunitats que governen);
4. les manifestacions ofensives, delirants i absurdes del president d'Air Berlin contra la llengua catalana.

Una societat que no reacciona davant d'aquestes agressions és que no té cura i respecte per les senyes d'identitat. És una societat que acota el cap, abocada a la desaparició en un futur immediat. La manca de mobilització davant aquests fets és un símbol de covardia, de feblesa, d'incoherència. Les mentides repetides a bastament no es poden convertir en realitat.

Per això no volem callar ni callarem davant ningú, manco davant els que s'autoproclamen liberals, els quals quan parlen de qüestions lingüístiques, automàticament deixen de ser-ho. Farem el mateix davant molt pretesos progressistes, enquistats en vehicles d'opinió, partits polítics i, àdhuc, equips de governs autonòmics. Ningú d'ells té present que la nostra llengua porta en els seus mots la història del nostre poble. Reclamam bona voluntat, aquella que es manifesta amb la racionalitat, el respecte mutu i el diàleg.

Un famós periodista deia que no hi ha res pitjor al món que predicar seny als bambos, als ignorants vençibles i invencibles. Bé, naltros continuarem fent pedagogia: aprendre una llengua viva i plena de matisos no fa mal a ningú, és un extraordinari enriquiment cultural. La manca de voluntat, la incomprensió, la incompetència o la falta de cultura no han de ser entrebancs per a la normalització de la llengua catalana. S'ha d'acabar això de viure en un país faltat de la voluntat de treballar i d'aprendre i, a més, amb l'exigència desvergonyida que demanin perdó sempre els mateixos.

Hem de dir ben alt i clar que anam farts de fer l'ovella badega, submissa i poruga. Facem el que facem, diguem el que diguem, sempre ens criticaran. No podem passar per alt incompliments flagrants de la Llei de Normalització Lingüística de 1986 als ajuntaments (documentació, llengua vehicular, retolacions absurdes i estrafulàries); a la universitat (incompetència lèxica, sintàctica i fonètica de nombrós grup de diplomats); exemples nefastos d'alts càrrecs al govern de les institucions, etc. I podria continuar aquest reguitzell.

Cal renunciar a construir el nostre futur, el més incert de tots, només perquè aquestes ombres planen

sobre naltros? Completament al contrari. Som d'un petit país. "El meu país és tan petit", diu la cançó. És el nostre emplaçament concret, el nostre destí i la nostra sort: es troba encara, més que mai, en la il·lusió, en els nostres somnis i en la realitat a vegades trencada en bocins que ens és difícil de recomposar. Què hi podem fer? Renegar de la nostra col·lectivitat com a poble és renegar de naltros mateixos. I si aquesta nit de foc encès apostam per la vida, pels nostres amics, per la nostra persona i prenem el compromís d'intentar integrar-los dins aquesta terra? Cal apostar per la terra, encara que un bon dia es rompés a trossos. Simplement, perquè naltros hi som.

Aquesta cultura esquarterada s'ubica en una terra greument ferida i amenaçada. Com podem qualificar l'aïllament al qual han sotmès les autovies al Puig d'en Valls, Sant Jordi, Sant Rafel i Jesús? Es repetiran les mateixes errades viàries amb altres maleïts desdoblaments?

Ens vénen al cap tot un seguit d'amenaques que es poden afegir al nombrosíssim catàleg de despropòsits: la desencertada i desmesurada ampliació del port d'Eivissa; la manca de cura i aplicació del PREPI de Dalt Vila; l'eternització de l'enderrocament de Can Cretu; l'injustificable creixement urbanístic previst a les zones afectades pel Pla Especial del Puig des Molins... I el llistat hauria de continuar de manera exhaustiva.

Per cert, quan serà aprovat definitivament el Pla General d'Ordenació Urbana del municipi de Vila? Després de tants viatges d'anada i tornada, s'oferirà als ciutadans una eina útil i eficaç? S'acabarà mai el creixement urbanístic de la ciutat? Quina solució s'aplicarà a la necessària protecció de Ses Feixes?

Però és necessari apostar per aquesta terra, i no defugir el compromís amb ella. La terra, mentre es mor, deixa l'home despul·lat, sense il·lusió, abandonat a les seues pròpies forces, havent comprès a la fi que la terra només pot comptar amb ell. Aquesta nit l'Institut d'Estudis Eivissencs vol agrair la feina de totes i tots aquells que, amb el seu granet d'arena quotidià, mantenen viu l'entusiasme d'un poble que vol mirar endavant tot i les ombres de futur que hem esmentat. Per poder reclamar els nostres drets, hem de fer la feina ben feta: a les institucions, a la universitat, als centres d'ensenyament primari i secundari, a l'empresa, a les entitats cíviques, al carrer... Us volem animar a continuar, i a anar més enllà. Encara queda tant per fer!

Els versos del poeta diuen que "viure és combatre la peresa de cada instant i restablir la fonda dimensió de tota cosa dita. Podem amb cada gest guanyar nous àmbits i amb cada mot acréixer l'esperança. Serem allò que vulguem ser." Que les flames d'aquest foc de Sant Joan ens facin perdre la por i acreixin la nostra birla d'esperança.

Molts anys i bons. ■